

FAKTA PAU

Polycyklické aromatické uhlovodíky jsou IARC klasifikovány jako karcinogeny 1. skupiny, to znamená, že jsou považovány za jednoznačnou příčinu vzniku rakoviny u člověka. Jejich působení může být člověk vystaven spolknutím, vdechnutím nebo v některých případech průnikem přes kůži. Malá množství PAU dokáže tělo rozložit na produkty, které se vyloučí močí a stolicí. Dlouhodobá expozice PAU může způsobit rakovinu plic a kůže.

Kde se vyskytují rizika

Riziku expozice PAU jsou nejvíce vystaveni pracovníci v průmyslu nebo odvětvích, která používají nebo produkují uhlí a uhelné produkty. Mezi tyto pracovníky patří asfaltěři, pracovníci se svítidly, rybáři (uhelný dehet na sítích), pracovníci s grafitovými elektrodami, mechanici (automobilové a dieselové motory), silničáři a pracovníci v gumárenském průmyslu. Běžně bývají lidé vystaveni směsím PAU, například vdechováním vzduchu kontaminovaného výfukovými plyny automobilů, cigaretovým kouřem a výpary z asfaltových silnic.

Více o PAU

PAU je třída chemických látek, jež se přirozeně vyskytují v uhlí, surové naftě a benzínu. Vznikají rovněž spalováním uhlí, ropy, plynu, dřeva, odpadu a tabáku. PAU vzniklé z těchto zdrojů se mohou vázat nebo vytvořit malé částičky ve vzduchu. Při přípravě jídel při vysokých teplotách vznikají PAU v mase a jiných potravinách. Velké množství PAU obsahuje cigaretový kouř.

Jak vás mohou příznaky ovlivnit

PAU mají nízkou akutní toxicitu. Akutní účinky přisuzované expozici PAU jsou pravděpodobně způsobeny jinými látkami. Dlouhodobá profesionální expozice PAU může zasáhnout různé tělesné systémy. Jedná se o dýchací ústrojí (snížení funkce plic, bolest hrudníku, podráždění dýchacích cest a rakovinu plic), trávící ústrojí (včetně nádorových onemocnění), kůži (popáleniny a bradavice na místech vystavených slunci s progresí k rakovině), oči (podráždění očí) a mohou být příčinou vzniku dalších typů rakoviny, jako je leukémie nebo rakovina močového měchýře.

Období latence mezi expozicí a rakovinou způsobenou PAU se pohybuje mezi 5 až 20 lety v závislosti na typu rakoviny.

Co můžete dělat

Provádět řádná měření expozice, aby bylo známo, kdy je nutné přijmout opatření. Informovat pracovníky o rizicích a preventivních opatřeních. Zjistit, zda pracovníci neuvádějí časné příznaky onemocnění.

Nejlepším řešením je kontrola expozice vyloučením nebo nahrazením PAU. Nicméně vzhledem k tomu, že PAU vznikají spalovacími procesy, vyloučit nebo nahradit je není snadné. Proto je nezbytné uzavřít zdroj a/nebo instalovat odsávací systémy ke snížení expozice.

Zkontrolovat, zda jsou používány správné ochranné pomůcky.

Odkazy: CDC, IARC